

Działalność Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019

Rok 2019 był rokiem bardzo pracowitym dla pracowników Informacji Turystycznej, ruch turystyczny utrzymywał się – śmiało można powiedzieć - na bardzo dobrym poziomie, przewyższając zeszły rok zarówno jeśli chodzi o turystów indywidualnych jak i grupy zorganizowane; obfitował on w wiele inicjatyw i wydarzeń, których organizatorami bądź współorganizatorami było Stowarzyszenie OT „Szlak Piastowski”. Dużym przedsięwzięciem w przeciągu tego roku dla OT „Szlak Piastowski” była również zmiana lokalizacji – przejście do budynku Starego Ratusza.

Jeśli chodzi o ruch turystyczny zarówno w przypadku turystów indywidualnych jak i grup zorganizowanych zaobserwowaliśmy duży wzrost, w niektórych miesiącach liczba osób /wycieczek mocno zbliżyła się do liczb z roku 2016.

Poza obsługą ruchu turystycznego, czyli informowaniu o atrakcjach turystycznych i wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych i innych, pracownicy Informacji Turystycznej i członkowie OT „Szlak Piastowski” angażowali się w organizację różnorodnych wydarzeń i imprez promujących nasze miasto i region. Było niespełna 50 różnych inicjatyw, chociażby takich jak np. cykliczna akcja „Poznaj miasto i Szlak Piastowski z przewodnikiem” – wycieczki pt. „Spacerem nad Wenecją”, nocne zwiedzanie Gniezna, Turystyczne Mistrzostwa Blogerów, Narodowe Czytanie „Katarynka” Bolesława Prusa, różnorodne wykłady i wystawy, itd.

Pracownicy w okresie sprawozdawczym prowadzili statystyki i zbierali opinie turystów dotyczących naszego miasta i regionu. Stowarzyszenie podejmowało szereg działań na rzecz lokalnej społeczności oraz współpracowało z regionalistami, lokalnymi miłośnikami historii, amatorami, artystami, muzeami z Gniezna i okolic oraz lokalnymi mediami, a także instytucjami i jednostkami działającymi w branży turystycznej.

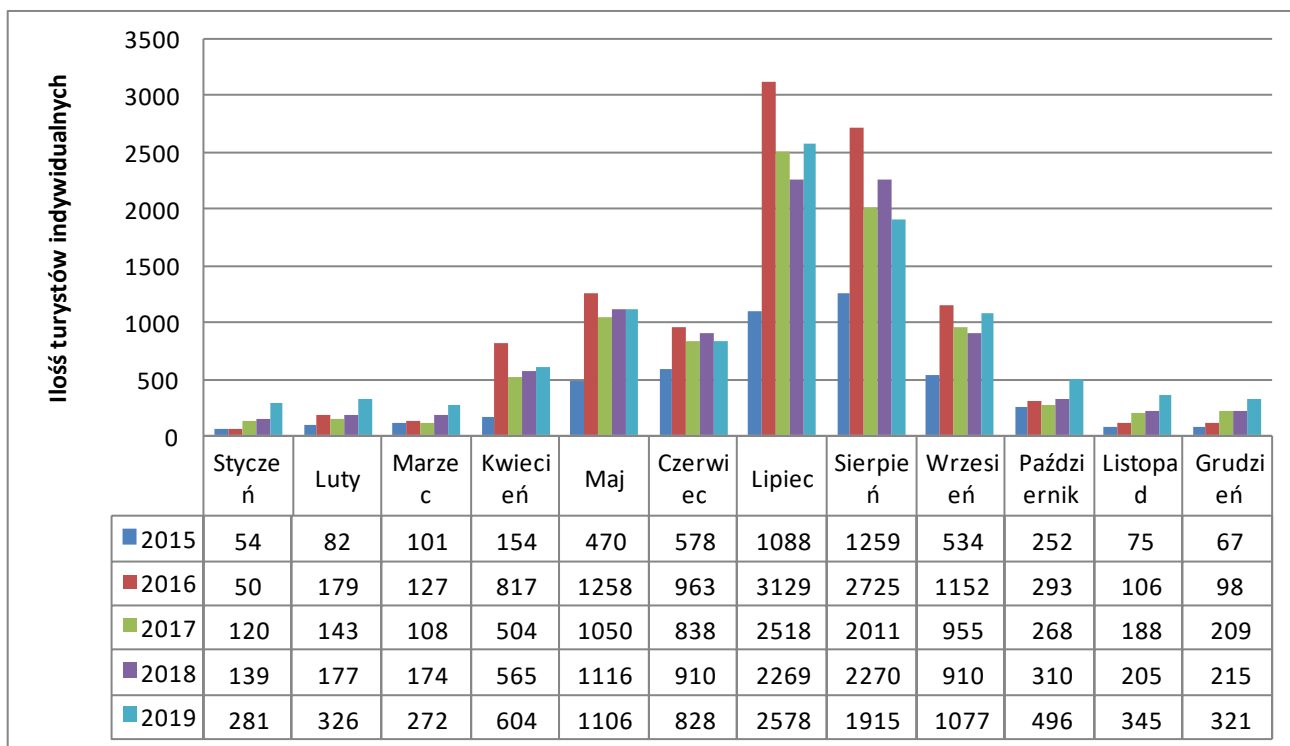
Jak już wyżej wspomniano w roku 2019, w miesiącach maj/czerwiec, Informacja Turystyczna - w trakcie wysokiego sezonu, a co za tym idzie zwiększonego ruchu turystycznego (turystów indywidualnych, grup zorganizowanych) - musiała zmierzyć się z przeniesieniem do nowego lokalu. Od 01 czerwca 2019r. IT zmieniła swój adres z ul. Rynek 14 na ul. B. Chrobrego 40/41 (Stary Ratusz). Pracownicy PCIT przygotowawali nowy lokal na otwarcie Informacji Turystycznej, począwszy od rozplanowania całej przestrzeni pod turystę łącznie z przeniesieniem i ułożeniem informatorów, ulotek, pamiątek, map, książek, dokumentów stowarzyszenia OTSP, kartotek, kończąc na nadzorowaniu całego procesu przeprowadzki wraz z przeniesieniem Internetu, telefonów, komputerów, mebli, zmianą adresu na wszystkich stronach internetowych, poinformowaniu o zmianie adresu instytucji, firm z którymi OT „Szlak Piastowski” współpracuje, przygotowaniem reklamy drukowanej z nowym adresem IT – ulotki, plakaty, roll-up'y, oznaczeniem zewnętrznym budynku IT itp. Dużym sukcesem dla Organizacji był fakt, że pomimo przeprowadzki, Informacja Turystyczna nie została zamknięta nawet na 1 dzień.

RUCH TURYSTYCZNY

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do końca grudnia udzieliliśmy informacji **10 149** turystom indywidualnym, w tym turystom z zagranicy w liczbie **418**, a z naszych usług przewodnickich skorzystało **504** grupy wycieczkowe, co przy założeniu, że każda grupa liczy 50 osób daje ogółem liczbę ok. 25 200 oprowadzanych przez naszych przewodników osób.

Poniższy wykres przedstawia ruch turystyczny odnotowany przez Biuro Informacji Turystycznej w okresie od stycznia do końca grudnia 2019r. w porównaniu z ilością turystów odwiedzających nasze biuro w tych samych miesiącach w poprzednich latach.

**TURYŚCI INDYWIDUALNI W LATACH 2015 - 2019 KTÓRZY SKORZYSTALI Z USŁUG INFORMACJI
TURYSTYCZNEJ W GNIEŹNIE**

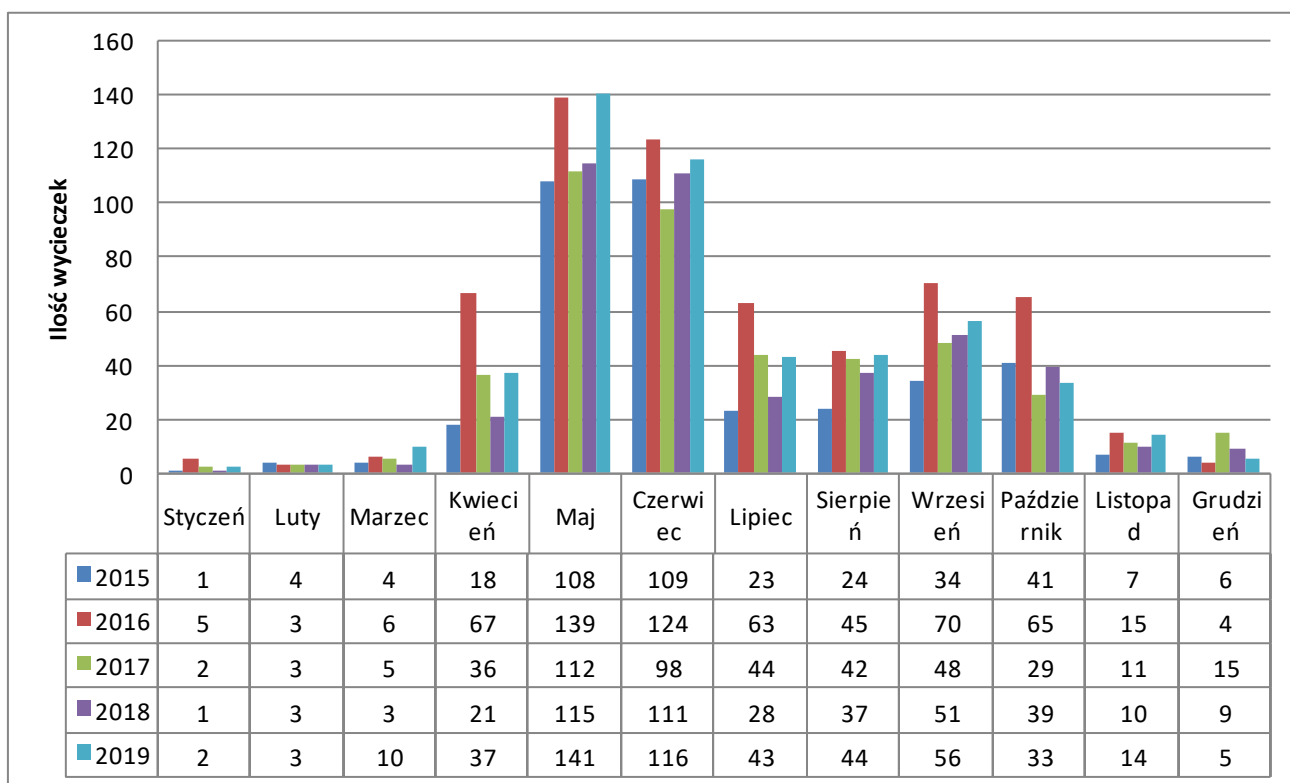

■ 2015 - 4 714 ■ 2016 - 10 897 ■ 2017 - 8 912 ■ 2018 - 8 260 ■ 2019 - 10 149

Wykres obrazuje ilu turystów indywidualnych skorzystało z usług pracowników Biura Informacji Turystycznej. Jak możemy zaobserwować w 2019 roku w porównaniu do roku 2018 odnotowaliśmy duży wzrost, jeśli chodzi o turystów indywidualnych, i to pomimo – a może dzięki - przeniesieniu punktu Informacji Turystycznej do budynku Starego Ratusza. Tak duży wzrost turystów indywidualnych pokazuje, że zaczyna się doceniać punkty Informacji Turystycznej, nie tylko ze względu na materiały drukowane, ulotki, ale również ze względu na informacje z tzw. „pierwszej ręki”. Duży wzrost turystów indywidualnych można zawdzięczać także nowej lokalizacji Informacji Turystycznej – w Starym Ratuszu, tuż przy pomniku Bolesława Chrobrego, czyli na trasie zwiedzanego Traktu Królewskiego.

Zestawienie statystyk z roku 2019 z danymi z roku 2018 czy z tymi z lat wcześniejszych daje nam pozytywny obraz, tzn. obserwujemy systematyczny wzrost ruchu turystycznego. Najwięcej turystów indywidualnych w okresie drugiego kwartału odwiedziło Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej w miesiącu maju. Szczególnie wzmożony ruch obserwowaliśmy w majowy weekend tj. 1-3 maj, oraz w tygodniu, na który przypadło święto Bożego Ciała. W przypadku trzeciego kwartału, największą liczbę osób zanotowano w miesiącu lipcu – ponad 2,5 tys. turystów indywidualnych - jest to początek wakacji, jest on najczęściej wybieranym miesiącem pod planowane wakacje/urlopy.

**GRUPY WYCIECZKOWE OBSŁUŻONE W LATACH 2015 - 2019 PRZEZ PRZEWODNIKÓW ZRZESZONYCH
W OT SZLAK PIASTOWSKI**

■ 2015 - 379 ■ 2016 - 606 ■ 2017 - 445 ■ 2018 - 428 ■ 2019 - 504

W przypadku grup zorganizowanych, największy ruch odnotowaliśmy w maju i czerwcu – co ważne dorównaliśmy, a nawet w maju przewyższyliśmy rok 2016 - jest to związane ze wzmożonym ruchem wycieczek szkolnych, które poza innymi grupami zorganizowanymi, takimi jak np. związki

emerytów, seniorów, różne grupy zawodowe, parafie, najliczniej odwiedzają nasze miasto i region. Trzeci kwartał wyróżniał się na tle całego roku największą ilością turystów indywidualnych, co zrozumiałe jest ze względu na okres urlopowo - wakacyjny, a także dodatkowe atrakcje (kulturalne, historyczne, rozrywkowe) jakie oferuje się w tym okresie turystom. We wrześniu ponownie delikatnie wzrasta liczba grup wycieczkowych – przyjazd wycieczek szkolnych. Ostatni kwartał to mniejsza ilość turystów w porównaniu do okresu wiosenno – letniego. Fakt ten podyktowany jest zakończeniem sezonu turystycznego, co wiąże się z wieloma czynnikami, np. z bardziej ograniczonym dostępem do wielu obiektów (skrócone godziny pracy), bądź w ogóle ich zamknięciem po sezonie (np. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy), gorsze warunki atmosferyczne i koniec okresu urlopowego.

Podsumowując ruch w przypadku grup zorganizowanych odnotowaliśmy w swoich statystykach bardzo duży wzrost, bo aż o 76 wycieczek więcej w tym roku. Spora część zamówień na usługi przewodnickie została rozwinięta o Trakt Królewski, dzięki czemu grupy dłużej zostawały w Gnieźnie. Orowadzania grup przez przewodników OT „Szlak Piastowski” odbywały się nie tylko w naszym ojczystym języku – polskim, ale również w językach m.in.: angielskim, niemieckim, włoskim, francuskim, rosyjskim.

Jeżeli chodzi o turystów zagranicznych to z usług Informacji Turystycznej korzystali głównie obywatele ze Stanów Zjednoczonych, Anglii, Niemiec, Francji, ale także z Czech, Hiszpanii, Włoch, Rosji, Ukrainy, Bułgarii.

WYDARZENIA I INICJATYWY PODEJMOWANE PRZEZ OT „SZLAK PIASTOWSKI W ROKU 2019

Wydarzenia i inicjatywy podejmowane przez OT „Szlak Piastowski” w okresie od stycznia do końca grudnia 2019 - samodzielnie i we współpracy z innymi organizacjami, instytucjami, samorządami, takich wydarzeń odnotowaliśmy blisko 40.

Poniżej zamieszczamy listę:

1. **Certyfikacja** – 1 luty 2019 – Tour Salon w Poznaniu. W tym dniu przedstawiciel Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej odebrał certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej. W tej edycji PCIT Gniezno uzyskało trzy gwiazdki w czterogwiazdkowej skali.

2. Szkolenia dla przewodników

Przewodnicy zrzeszeni w Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje biorąc udział w dostępnych szkoleniach. W pierwszym kwartale przewodnicy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- **24 stycznia 2019- Szkolenia MPPP** - Odtwórstwo historyczne wczesnego średniowiecza w Polsce.

Oprowadzanie dyrektorskie po wystawie czasowej MPPP, gdzie zaprezentowano historię ruchu miłośników wczesnego średniowiecza, którzy swojej pasji nie ograniczają do czytania książek, a starają się odtworzyć dawne dzieje pokazując innym jak żyli nasi przodkowie.

- **1 marca 2019- Wystawa "Kultura Muzyczna w początkach państwa polskiego"** – oprowadzanie

kuratorskie dla przewodników. Ekspozycja odkrywa tajemnice brzmień sprzed stuleci. W nowoczesnej aranżacji łączącej dźwięk, światło i animacje, prezentuje świat muzyki wczesnego średniowiecza w Polsce. W przygotowanie wystawy włączyli się muzycy, twórcy instrumentów, naukowcy i badacze. Dzięki oprawie audio wystawa przenosi odwiedzających na dwory, do domostw i na polany, gdzie grano, bawiono się i na wielkie odległości przekazywano sygnały.

3. **Wystawa pokonkursowa „Moja Wielkopolska 2018” 19 luty 2019** prezentowana była w Czytelni na Piętrze I LO. Ekspozycja pokazuje prace nagrodzone i wyróżnione w ważnym wielkopolskim konkursie fotograficznym. Wśród pokazanych prac znalazły się też te, których autorami są fotografowie związani z Gniezmem. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” była współorganizatorem niniejszego wydarzenia.

4. **Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego i szkolenie dotyczące Domu Powstańca Wielkopolskiego oraz Traktu Królewskiego**

W dniu 21 lutego przewodnicy obchodzili międzynarodowe święto przewodników terenowych. Z tej okazji w dniu 25 lutego prezydent miasta Gniezna gościł grono gnieźnieńskich przewodników w Starym Ratuszu. Oprócz życzeń i poczęstunku dla przewodników przeprowadzone zostały **dwa szkolenia dotyczące nowych atrakcji turystycznych w Gnieźnie, tj. Domu Powstańca Wielkopolskiego oraz Traktu Królewskiego.**

5. 7 marca 2019 w Czytelni na Piętrze odbył się **wykład autorski pt: „Podróże w dobie Internetu”**. Wykład poprowadził Filip Faliński- młody podróżnik, bloger oraz dziennikarz. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” była organizatorem niniejszego wydarzenia.

6. 24 marca dokonano oficjalnego otwarcia nowego szlaku turystycznego w Gnieźnie „Trakt Królewski”. Z tej okazji zaproponowano mieszkańcom Gniezna i wszystkim turystom dzień na Trakcie Królewskim.

Były to ogółem sześć oprowadzeń przewodnickich. Cztery wycieczki oprowadzali przewodnicy zrzeszeni w OT „Szlak Piastowski”.

7. Powiatowy Konkurs o Pojezierzu Gnieźnieńskim

W dniu 27 marca 2019 w I LO w konkursie wzięło udział 12 szkół z Gniezna i powiatu gnieźnieńskiego. Zmagania z wiedzy dotyczyły zagadnień związanych z Pojezierzem Gnieźnieńskim i Szlakiem Piastowskim. Tę ciekawą formę promocji regionu wspierała OT "Szlak Piastowski" poprzez pomoc merytoryczną i ufundowanie części nagród na potrzeby konkursu.

8. Wernisaż fotografii Agaty Ożarowskiej „Odwilż” – 28 marca 2019 do 17 kwietnia 2019 – Czytelnia na Piętrze. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” od lat współpracuje z Czytelnią na Piętrze i tym razem była partnerem niniejszego wydarzenia.

9. Oprowadzanie z projektu Radia RMF FM - W dniu 28.03.2019r. przewodnik OT Szlak Piastowski oprowadzał grupę ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-wychowawczego w Inowrocławiu. Oprowadzanie realizowane jest w ramach projektu realizowanego przez Radio RMF FM „Lepsze jutro”. Relacja z tej wycieczki znalazła się na żywo na antenie radia RMF FM oraz oglądać ją można na stronie internetowej Radia. To niestandardowe oprowadzanie oprócz szczytnego celu jakim jest pomoc dzieciom z ośrodków szkolno- wychowawczych, połączone jest z promocją naszego miasta i regionu.

10. Stoisko Informacji Turystycznej w Czarniejewie podczas I Festiwalu Historycznego „Tajemnice Trzech Stuleci” w dniach 29-31 marca 2019. Festiwal to wydarzenie, które dedykowane było miłośnikom historii, zagadek, skarbów i tajemnic. Uczestnikom wydarzenia zaproponowano szereg ciekawych wykładów, prowadzonych przez różnorodne grono prelegentów ze świata telewizji, prasy, książek, archeologii, odkryć, zamków i pałaców, czyli szeroko rozumianej historii. Nie zabrakło paneli dyskusyjnych, wystaw czy też koncertu. Na mniejszym wydarzeniu OT „Szlak Piastowski” przygotował stoisko, na którym prezentowano materiały dotyczące naszego regionu. Oprócz informacji i dostępnych bezpłatnych materiałów na stoisku prowadzona była sprzedaż publikacji dotyczących naszego regionu, czy też Szlaku Piastowskiego, między innymi: przewodniki po Gnieźnie i powiecie gnieźnieńskim, Szlaku Piastowskim oraz publikacje autorów opisujących naszą małą ojczyznę, takich jak Pan Dawid Jung, Karol Soberski, czy też Danuta Szulczyńska.

11. Zajęcia dla studentów IKE UAM

Na zlecenie Instytutu Kultury Europejskiej UAM, Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” rozpoczęła cykl zajęć z Metodologii programowania turystyki dla studentów II roku specjalności: projektowanie kultury. Pierwsze zajęcia odbyły się 20 marca i dalej były kontynuowane w czerwcu.

Głównym ich celem było przekazanie wiedzy merytorycznej i praktycznej związanej między innymi z bezpośrednią obsługą turysty w Informacji Turystycznej. Nie zabrakło zajęć dotyczących planowania i konstruowania ofert dla turystów oraz sposobów ich realizacji, poruszane będą tematy dotyczące pracy przewodników turystycznych i wiele innych zagadnień związanych z obsługą turystów.

12. Przewodnicy OT „Szlak Piastowski” – Jadwiga Biadasz oraz Jarosław Mikołajczyka w dniu 12 kwietnia 2019r. mieli przyjemność oprowadzać grupę Olimpijczyków podczas **Centralnych Uroczystości Dni Olimpijczyka** – uczestnicy oprowadzania zwiedzili Katedrę Gnieźnieńską, Muzeum Początków Państwa Polskiego oraz część Traktu Królewskiego;
13. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” przy współpracy z Miastem Gniezna przygotowali **oprowadzanie w ramach Dnia na Trakcie Królewskim** - 24 kwietnia 2019r. - zorganizowane zarówno dla mieszkańców Gniezna jak i turystów – uczestniczenie w nim było bezpłatne;
14. Pracownicy Informacji Turystycznej w dniu 30 kwietnia 2019r. wzięli **udział w spotkaniu Informacyjno – Szkoleniowym** zorganizowanym przez Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan – tematy jakie były poruszane dotyczyły sprawozdań finansowych, nowych wzorów ofert na realizację zadań publicznych, sprawozdawczości stowarzyszeń, deklaracjach na podatki dochodowe CIT-8;
15. W okresie od 02 maja do 27 czerwca 2019r. Informacja Turystyczna w ramach projektu **„Integracja poprzez wymianę” („Integration durch Austausch”)** realizowanego poprzez Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan oraz Ośrodka Jugendwerkstatt w Felsberg, przyjęła na okres 2 – miesięcznego stażu praktykantkę z Niemiec – Jacqueline Steil. W trakcie tego okresu osoba ta zapoznała się z atrakcjami turystycznymi w Gnieźnie i okolicy, by móc udzielać informacji turystom obcojęzycznym, poznała tajniki prowadzenia Informacji Turystycznej, przygotowywania usług przewodnickich, zleceń wraz z ich rozliczaniem;
16. **Wystawa „Na jednym plakacie”** – przewodnik OT „Szlak Piastowski” P. Wojciech Śmielecki od lat organizuje wystawy kolekcjonerskie związane z różnymi wydarzeniami nawiązującymi do naszej historii i postaci, które zapisały się w historii naszego kraju, regionu i miasta.
 - **w kwietniu** z okazji odpustu św. Wojciecha i Imienin Miasta w Informacji Turystycznej oglądać można było wystawę filatelistyczną „Na jednym plakacie – Święty Wojciech i jego kult na przestrzeni wieków”.
 - **w maju** wystawa tego samego przewodnika OT „Szlak Piastowski” P. Wojciecha Śmieleckiego, tym razem z okazji **40. Rocznicy Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II do grobu Św. Wojciecha,**

Gniezno 3 czerwca 1979r. Poczta Polska z okazji 40. Rocznicy Pielgrzymki Jana Pawła II do Gniezna wydała dwie kartki beznominałowe, które można było oglądać podczas wystawy.

17. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” od 01 maja 2019r. objęła stałym mecenatem działania podejmowane przez „Czytelnię na piętrze”, dzięki czemu OT „Szlak Piastowski” został partnerem wszystkich podejmowanych przedsięwzięć kulturalno - edukacyjnych. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” uczestniczyła wspólnie z Czytelnią na Piętrze oraz Starostwem Powiatowym w projekcie wydania zbioru opowiadań, wieńczących IV edycję Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Anny Piskurz.

Zbiór opowiadań im. Anny Piskurz dostępny w punkcie Informacji Turystycznej;

18. **Nocne zwiedzanie Gniezna – 18 maja 2019r.** - Urząd Miasta Gniezna wraz z Organizacją Turystyczną „Szlak Piastowski” współuczestniczył w Nocnym Zwiedzaniu Gniezna. Była to kolejna okazja do poznania historii Gniezna. Przewodnik OT „Szlak Piastowski” przygotował na tą potrzebę wieczorny spacer po ulicy Chrobrego pt: „**Wieczne fyoranie po Kareji**”.

Podczas spaceru poznać można było bogatą historię głównej ulicy naszego miasta, tj. ul. Chrobrego. Jak zmieniały się jej zabudowa, jak zmieniały się poszczególne kamienice i mieszczące się w nich lokale użytkowe, np. sklepy, zakłady fryzjerskie, zakłady przemysłowe, restauracje, hotele, itd. Jak różni ludzie zamieszkiwali i kształtowali to miejsce i jakie ważne wydarzenie niosła i niesie za sobą nadal główna ulica naszego miasta. Wydarzenie gromadziło kilkunastoosobową grupę turystów.

19. **21 maja 2019r.** – pracownicy PCIT uczestniczyli w szkoleniu pt: „**Skuteczny marketing turystyczny**” realizowanym z inicjatywy Klastra Turystycznego „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”. Szkolenie prowadzone było przez Kasię i Macieja Marczewskich z Fundacji Ruszaj w Drogę! pokazało Nam – uczestnikom w jaki sposób najlepiej promować Nasz region.

20. 27 maja 2019r. spacer z przewodnikiem pt: „**Pożar, który zmienił Gniezno**” Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” wraz z miłośnikiem miasta P. Rafałem Wichniewiczem w ramach 200. rocznicy pożary miasta, przygotował bezpłatne oprowadzanie. Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się jak duży teren objęty był ogniem oraz ile budynków ucierpiało. Wydarzenie gromadziło kilkunastoosobową grupę turystów.

21. Dnia 08 czerwca 2019r. spacer z przewodnikiem pt: „**Gniezno przez wieki – od Wzgórza Lecha do Starego Ratusza**” . Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” przygotowała razem z miłośnikiem historii Gniezno oraz Przewodniczącym Rady Miasta Gniezno P. Michałem Glejzerem - bezpłatne oprowadzanie;

22. W dniach 22 i 23 odbył się **IV Weekend na Szlaku Piastowskim**. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” jak co roku była zaangażowana w to wydarzenie. Przewodnik OT „Szlak Piastowski” Pan Konrad Ratajczak w ramach tego wydarzenia oprowadził dwie wycieczki. Było to oprowadzanie po najnowszej atrakcji turystycznej miasta Gniezna czyli po „Trakcie Królewskim”. Wydarzenie gromadziło kilkunastoosobową grupę turystów.
23. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” objęła ponad 80 – osobową grupę dzieci, młodzieży opieką i wiedzą merytoryczną, podczas półkolonii organizowanych przez **Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan**. W dniach 18 i 19 lipca br. Nasi przewodnicy oprowadzili grupę po Ostrowie Lednickim i Wielkopolskim Parku Etnograficznym oraz po Trakcie Królewskim.
24. Dzięki Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej w dniu 21.07.2019r. przewodnik OT „Szlak Piastowski” Pani Agnieszka Szymczak oprowadziła **Panią Klarę Hajek Velinską – czeską blogerkę, autorkę bloga all4Camper** podczas wizyty studyjnej w Wielkopolsce organizowanej we współpracy z instytutem Polskim w Pradze.
- W trakcie wizyty, przekazano na ręce Pani Klary Hajek Velinskiej - materiały informacyjne promujące Gniezno, które będą wystawione w Instytucie Polskim w Pradze.
- Oprowadzanie odbyło się w języku angielskim.
25. Dodatkowe **stoisko Informacji Turystycznej** podczas Jubileuszowych zawodów o **Błękitną Wstęgę Ostrowa Lednickiego** w dniu 21.07.2018, na którym prezentowane były materiały promocyjne z powiatu Gniezno, miasta Gniezna i Szlaku Piastowskiego.
- Prowadzona była również sprzedaż pamiątek z naszego regionu.
26. **Wystawa „Na jednym plakacie”** – przewodnik OT „Szlak Piastowski” P. Wojciech Śmielecki od lat organizuje wystawy kolekcjonerskie związane z różnymi wydarzeniami nawiązującymi do naszej historii i postaci, które zapisały się w historii naszego kraju, regionu i miasta.
- **w lipcu** z okazji Koronacji Królewskiej w Informacji Turystycznej oglądać można było wystawę filatelistyczną „Na jednym plakacie – „Królowie koronowani w Katedrze Gnieźnieńskiej”
 - **w sierpniu** z okazji Powstania Śląskiego oglądać można było wystawę filatelistyczną „Na jednym plakacie – 16.08.1919r. wybuch pierwszego powstania śląskiego”
27. **Stoisko na Koronacji Królewskiej** – w dniach 27-28 lipca 2019r. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” uruchomiła na Placu Św. Wojciecha punkt Informacji Turystycznej.
- Na stoisku prezentowane były materiały promocyjne - z jego usług podczas Koronacji Królewskiej skorzystało ponad tysiąc osób. Prowadziliśmy również sprzedaż pamiątek z Gniezna, Szlaku

Piastowskiego i naszego regionu. Proponowane przez nas pamiątki cieszyły się ogromnym zainteresowaniem ze strony turystów.

28. **Wycieczki z przewodnikami podczas Koronacji Królewskiej** – przewodnicy OT „Szlak Piastowski” oprowadzali turystów, którzy uczestniczyli w niniejszym wydarzeniu. W sumie odbyły się cztery wycieczki, po dwie w każdym dniu. W sobotę zorganizowano dwie wycieczki po Trakcie Królewskim, natomiast w niedzielę jedna po Trakcie Królewskim, druga - wycieczka po Katedrze Gnieźnieńskiej. W sumie z wycieczek po Trakcie Królewskim skorzystało ok. 130 osób, natomiast niedzielna wycieczka po katedrze zgromadziła przeszło 100-osobową grupę. Ogółem przewodnicy OT „Szlak Piastowski” podczas koronacji królewskiej oprowadzili blisko 230-osobową grupę turystów.
29. Przez cały rok począwszy od 01 sierpnia br. Muzeum Początków Państwa Polskiego będzie przygotowywać w biurze Informacji Turystycznej ekspozycję pt: **„Zabytek miesiąca z kolekcji Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie”**. Każdy kto przyjdzie do Informacji Turystycznej będzie miał okazję przyjrzeć się z bliska zabytkowi miesiąca – w każdym miesiącu zmiana wystawy:
- w sierpniu - **Naczynie z cylindryczną szyjką,**
 - we wrześniu - **Mątwka** (z okresu wczesnego średniowiecza)
 - w październiku br. - **Klepka drewniana,**
 - w listopadzie - **Pochewka skórzana,**
 - w grudniu - **Łyżwa.**
30. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” objęła opieką oraz wiedzą merytoryczną uczestników **Turystycznych Mistrzostw Blogerów**. Pracownicy Informacji Turystycznej byli wsparciem dla firmy organizującej wyjazdy studyjne dla blogerów, touroperatorów, dziennikarzy; pomagaliśmy im w ułożeniu tras, znalezieniu firm cateringowych oraz w zorganizowaniu dodatkowych atrakcji na wyjeździe. Przewodnicy OT „Szlak Piastowski” oprowadzili na przełomie lipiec/sierpień w sumie 4 grupy blogerów turystycznych, touroperatorów, dziennikarzy podczas **4 - dniowych wizyt studyjnych Szlakiem Piastowskim** – była to nie tylko usługa przewodnicka ale również pilotażowa. Uczestnicy zwiedzili między innymi: Kalisz, Konin, Lubiń, Wągrowiec, Grzybowo, Trzemeszno, Pobiedziska, Gniezno, Ostrów Lednicki oraz Poznań.

Otrzymaliśmy zwrotnie bardzo pozytywną opinię na temat odbytych wyjazdów studyjnych, gdzie podkreślano zaangażowanie, profesjonalizm naszych przewodników oraz pracowników Informacji Turystycznej i znakomity odbiór miasta przez blogerów.

31. **Uczniowski Klub Sportowy Korzeniowski z Krakowa** – w dniach 07-09.08.2019r. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” objęła 50 – osobową grupę opieką i wiedzą merytoryczną podczas zorganizowanych kolonii dla sportowców po Szlaku Piastowskim.
32. **Spacer z przewodnikiem** w dniu 09.08.2018 (piątek), o godz. 18:00 oprowadzanie po Wenecji przez miłośnika miasta – Rafała Wichniewicza – „**Spacerem nad Wenecją**”
To kolejna odsłona wycieczki z cyklu - Spacer z Przewodnikiem.
Spacer miał ogromne zainteresowanie wśród mieszkańców Gniezna, przyszło ponad 100 osób.
33. **01.09.2019** – bezpłatne oprowadzanie dla mieszkańców gminy Łubowo po Dziekanowicach – Ostrów Lednicki oraz Wielkopolski Park Etnograficzny – oprowadzanie z cyklu **spacer z Przewodnikiem**.
Oprowadzała Pani Prezes Stowarzyszenia Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” – Urszula Łomnicka.
34. **05 września 2019r. nowa wystawa w Muzeum Początków Państwa Polskiego "Słowianie Połabscy"**
– oprowadzanie kuratorskie dla przewodników. Uczestniczyli w niej przewodnicy zrzeszeni w Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski”.
35. **Narodowe czytanie „Katarynka”** - 07 września 2019 w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania w scenerii Starego Ratusza odbyło się czytanie „Katarynki” Bolesława Prusa. Organizatorami tego wydarzenia byli: Starostwo Powiatowe Gniezno, Biblioteka Pedagogiczna w Poznaniu Filia Gniezno, Publiczna Biblioteka, Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski”.
7 września od godz. 9:45 do wspólnego czytania zapraszały przechodniów dźwięki akordeonu. Tak muzyka w wykonaniu Miłosa Dziurleji zainicjowała wydarzenie i towarzyszyła publiczności w trakcie całej imprezy. Pierwszy ustęp noweli odczytał Michał Frydrych z Centrum Aktywności Społecznej Largo przed pomnikiem Bolesława Chrobrego na deptaku. Kolejne fragmenty przeczytali znakomici goście już w jednej z sal Starego Ratusza.
Ponieważ bohaterką noweli jest niewidoma dziewczynka, kilka części „Katarynki” zaprezentowano przy pomocy języka migowego, a także języka Braille'a.
Kolejnym punktem spotkania był wykład dr Pauliny Gołaskiej z GSW Milenium nt. Egalitaryzm sztuki, czyli o twórczości osób z niepełnosprawnością.

Na koniec organizatorzy zaproponowali publiczności wysłuchanie kilku fragmentów noweli z zasłoniętymi oczami. Chodziło o uwrażliwienie mieszkańców Gniezna na problemy osób z niepełnosprawnościami.

Każdy z uczestników czytania otrzymał pamiątkową pocztówkę z widokami dawnego Gniezna. Na pocztówce umieszczona została pieczęć z tegorocznej akcji czytania. Będziemy kontynuować współpracę przy organizacji Narodowego Czytania w Gnieźnie również w przyszłym roku.

36. Od początku września wznowione zostały oprowadzania dla Szkół Ponadgimnazjalnych w Gnieźnie i Witkowie w ramach projektu: **„Poznajemy Swoją Małą Ojczyznę”**.

Usługi przewodnickie koncentrowały się głównie na Trakcie Królewskim – najnowszej atrakcji turystycznej Gniezna oraz na Katedrze Gnieźnieńskiej.

Projekt „Poznajemy swoją małą ojczyznę” realizowany wspólnie ze Starostwem Powiatowym w okresie 15.03–15.11.2019r. Niniejsze przedsięwzięcie polega na zapewnieniu bezpłatnych usług przewodnickich młodzieży szkół ponadgimnazjalnych powiatu gnieźnieńskiego. Wycieczki odbywają się w obrębie powiatu gnieźnieńskiego i najbliższej okolicy – szlakiem ważnych miejsc i postaci związanych z regionem.

Projekt finansowany przez Starostwo Powiatowe

37. Kontynuowany cykl wystaw autorstwa przewodnika OT „Szlak Piastowski” Wojciecha Śmieleckiego **„Wystawa na jednym plakacie”** – prezentowana w Informacji Turystycznej wystawa związana z 80-tą rocznicą napaści Niemiec na Polskę – 01 września 1939r.

Pokazano walory filatelistyczne wydane przez Poczta Polską nawiązujące do tego wydarzenia.

38. 22 września 2019r. w ramach **Tygodnia Zrównoważonego Transportu** we współpracy z Urzędem Miasta Gniezno zorganizowaliśmy 2 oprowadzania po Trakcie Królewskim.

Oprowadzania były bezpłatne.

39. 25 września 2019 – odbyło się pierwsze z dziesięciu spotkań w ramach nowej inicjatywy Biblioteki Publicznej Miasta Gniezna **„Rozmowy przy wspólnym stole”**. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” miała przyjemność uczestniczyć w nim, gdzie tematem pierwszego spotkania było **„Miasto Królów czy Trzech Kultur?”** – za którym kryje się refleksja nad najbardziej optymalnymi kierunkami, którymi winna podążać strategia kreowania wizerunku Gniezna na mapie Polski.

40. **„Gniezno za pół ceny”**- 28 i 29 września 2019. Organizujemy akcję promocyjną „Gniezno za pół ceny”. Prace nad tą akcją trwały już od początku sierpnia. Do tegorocznej edycji pozyskaliśmy 29 partnerów:

Zagroda Alpaki i Przyjaciele, Klub Fantazja, Hotel Nest, Hotel Awo, Hotel w Starej Kamienicy, Direta, GOSiR, Smartfizjo, Parowozownia, Muzeum Początków Państwa Polskiego, Tanken Pub, Dobry Browar, Sport Pub, Pilsner Pub, Żuraw i Czapla, MiszMasz, CUD Cafe, Wytwórnia Lodów Prawdziwych, Kawiarnia Sowa, Fabryka Nalewek Pietrak, Sushi house, KOKU sushi, Pizzeria Da Vinci, Restauracja Za Drzwiami, Restauracja Leo Libra, Kawiarnia MOCCA, Restauracja Taj Mahal, Hola! Ola!. Akcja promowana była przez OT „Szlak Piastowski” Urząd Miejski w Gnieźnie, patronów medialnych - lokalne media, na portalach społecznościowych, na plakatach i banerach znajdujących się w przestrzeni miejskiej, przez Wielkopolską Organizację Turystyczną – portal.

41. W dniu **28 września 2019r.** tj. w sobotę trzech przewodników zrzeszonych w Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” oprowadzili 300 osób po części Traktu Królewskiego, każdy z nich miał 100 - osobową grupę. Trasę jaką mieli do przejścia - od dworca PKP w kierunku Katedry Gnieźnieńskiej. Grupa przyjechała do Gniezna pociągiem w ramach „**Podróży Rodzinnej pod Parą**”.
42. W dniu 30 września 2019r. – Pan Wojciech Śmielecki otworzył w Informacji Turystycznej wystawę pt. „**65 rocznica śmierci ks. Walentego Gierlackiego**”.
Oprócz przedstawionego życiorysu księdza, można było zobaczyć między innymi kartki pocztowe wydane np. z okazji 140 rocznicy urodzin ks. Gierlackiego czy też 65 rocznicy śmierci czy też listy jakie wysyłał ks. Walenty Gierlacki z Cohoes (USA) do rodziny.
43. Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” została partnerem wydarzenia Strefa komiksu – Najciekawsze oblicza sztuki komiksowej i powieści graficznej, która miała miejsce dnia 08.10.2019r. w Czytelni na I piętrze.
44. Pracownicy Informacji Turystycznej w październiku uczestniczyli w dwóch szkoleniach:
 - w dniu 17 października br. szkolenie organizowane przez Wielkopolską Organizację Turystyczną – przy współudziale Polskiej Organizacji Turystycznej – jej głównym tematem była **turystyka dostępna w tym komunikacja z klientem niepełnosprawnym**. Szkolenie początkowo miało miejsce w Zamku w Rydzynie, które to w dalszym etapie było połączone z wizytą studyjną w Lesznie i okolicy (zobaczono m.in. wiatraki w Osiecznej, pałac w Pawłowicach).
 - organizowane przez Klaster Turystyczny 2 - dniowe szkolenie pt. „**Facebook i instagram – marketing w praktyce**”. Szkolenie odbyło się **28 i 29.10.2019r.** w Poznaniu w Rezerwacie Archeologicznym Genius Loci, połączone ze zwiedzaniem rezerwatu.
45. Wernisaż wystawy "**W obiektywie przyrodnika**" - dnia 25 października (piątek) o godz. 18.00 w Czytelni na piętrze ILO, na której zaprezentowane zostały fotografie Przemka Degórskiego.

Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” była partnerem w w/w wydarzeniu.

Wystawa ukazywała przyrodę Ziemi Gnieźnieńskiej podglądaną o różnych porach roku. Pozornie zwyczajne miejsca, zwierzęta, rośliny, mogą stać się fascynujące i tajemnicze. Autor zdjęć ma swoje ukochane przestrzenie, do których wielokrotnie wraca, by zatrzymać ich urok w rozmaitych okolicznościach.

46. W dniu 28 października 2019r. z okazji **setnej rocznicy wizyty marszałka Józefa Piłsudskiego w Gnieźnie**, przewodnik OT „Szlak Piastowski” Pan Wojciech Śmielecki przygotował kolejną wystawę filatelistyczną w siedzibie Informacji Turystycznej – tym razem dotyczyła wyjątkowej w historii Polski postaci – marszałka Józefa Piłsudskiego. Zaprezentowane zostały materiały filatelistyczne wydane w 150. Rocznicę urodzin, a także kartki wydane z okazji rocznicy Cudu nad Wisłą. Wśród prezentowanych materiałów znalazły się także znaczki przedwojenne, od pierwszego znaczka wydanego w 1919 roku – Sejm Ustawodawczy z Paderewskim i Piłsudskim oraz banknoty.
47. W dniu 29 listopada br. w siedzibie Organizacji Turystycznej "Szlak Piastowski" w Gnieźnie został otwarty wernisaż filatelistyczny pt. **"Wielkopole i mieszkańcy Ziemi Gnieźnieńskiej w Powstaniu Listopadowym 1830-1831"**. Wystawę można było oglądać przez cały tydzień w dniach 29.11-06.12. Głównym inicjatorem tego przedsięwzięcia był miejscowy filatelista, regionalista i przewodnik turystyczny - Wojciech Śmielecki. Z tej okazji została wydana kartka okolicznościowa przedstawiająca jednego z zapomnianych bohaterów Ziemi Gnieźnieńskiej - płk. Augustyna Brzeżańskiego.
48. **W dniu 05.12.2019r.** pracownicy Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski” przyjęli 40 – osobową grupę studentów z kierunku Turystyka i Rekreacja z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Poproszono Informację Turystyczną by w skrócie omówiła funkcjonowanie Informacji Turystycznej, pokazała w jaki sposób miasto wykorzystuje swój potencjał oraz jak on ewaluje na przestrzeni ostatnich lat.

Praca Biura

Biuro Informacji Turystycznej w okresie sprawozdawczym było czynne:

- w **miesiącach: styczeń, luty, marzec** pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku 9:00-17:00
 - w **miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień** od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 17.00, w weekendy w godzinach 10.00- 18.00
 - w **miesiącach od października do końca grudnia** od poniedziałku do piątku, w godzinach 9:00-17:00
- Informacja Turystyczna w ciągu wysokiego sezonu czynna jest 7 dni w tygodniu.

Pracownicy biura wykonywali obowiązki związane z przygotowaniem usług przewodnickich zamówionych w naszej Informacji Turystycznej. W skład przygotowania takiej wycieczki wchodzi: proponowanie trasy zwiedzania lub sprawdzenie czy program proponowany przez klienta jest możliwy do realizacji, rezerwacja wstępów do obiektów, przydzielenie przewodnika do grupy oraz potwierdzenie całości przygotowań klientowi. Na koniec wypisanie zlecenia przewodnikowi i wystawienie rachunku lub paragonu.

Pracownicy przede wszystkim udzielali informacji o zabytkach i atrakcjach turystycznych zlokalizowanych na terenie Gniezna, Powiatu Gnieźnieńskiego i Szlaku Piastowskiego turystom odwiedzającym naszą Informację Turystyczną. Pomagali w rezerwacji noclegów, kierowali do restauracji zgodnych z zainteresowaniami klientów, informowali o wydarzeniach kulturalnych i sportowych, które miały miejsce w Gnieźnie i okolicach oraz służyli wszelką pomocą jaką turysta może potrzebować.

Prócz tego standardowo odpowiadali na zapytania telefoniczne oraz mailowe informując zainteresowanych na temat noclegów, restauracji, kosztów wstępów do obiektów na terenie całego Szlaku Piastowskiego czy też zwiedzania z przewodnikiem i nie tylko Szlaku Piastowskiego, ale i samego Gniezna. Pracownicy opracowywali i wysyłali oferty na zwiedzanie zarówno kilkugodzinne jak i jednodniowe i kilkudniowe. Wysyłane były również materiały promocyjne pocztą tradycyjną.

Przez cały sezon w Informacji Turystycznej dostępne były płatne i bezpłatne wydawnictwa, przewodniki i ulotki po Gnieźnie, Powiecie Gnieźnieńskim i Szlaku Piastowskim, z regionu województwa wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego i innych. Zakupić można było również różnego rodzaju pamiątki jak: magnesy, pocztówki, zakładki do książek, torby, kubki, regionalną kawę, herbatę, cukierki – krówki i inne. Nawiązaliśmy współpracę z plastykami i rzemieślnikami z terenu Gniezna i Powiatu Gnieźnieńskiego w celu sprzedaży wydawnictw i pamiątek turystycznych jak obrazy, grafiki, rękodzieło, od lipca rozpoczęto sprzedaż figurek królików – na chwilę obecną 5 rodzajów (Kolejarz, Skryba, Napoleon, Szofer, Woj. Piastowski) – cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. Jesienią przy współpracy z młodym utalentowanym rysownikiem Stanisławem Kozłowskim, udało się stworzyć naklejki odzwierciedlające rzeczywiste pomniki królików z Traktu Królewskiego – na początek wybrano 4 króliki: szofer, powstaniec wielkopolski, woj. Piastowski oraz hokeista. Docelowo Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” ma w planie przygotować komplet naklejek czyli wszystkie 15 królików.

Cały czas pracownicy Informacji Turystycznej pracują nad wzbogaceniem swojej oferty sprzedażowej o nowe gadzety, pamiątki promujące miasto Gniezno, aktualnie w szczególności promujące Trakt Królewski.

Ponadto ze względu na brak skrzynki pocztowej w ścisłym centrum miasta, wychodząc naprzeciw turystyce przygotowaliśmy skrzynkę, do której turyści mogą wrzucać swoją pocztę, która systematycznie zanoszona jest przez Pracowników PCIT na Poczcie Polską. Dodatkowo z uwagi na fakt, że w okresie niedziel czy też długich weekendów poczta jest zamknięta, Informacja Turystyczna posiada w swojej ofercie również sprzedaż znaczków pocztowych, dzięki czemu turysta ma możliwość wysłania kartki w danym dniu.

Współpraca z punktami IT na terenie Wielkopolski i Szlaku Piastowskiego

Aby oferta darmowych informatorów turystycznych była pełna w naszej Informacji Turystycznej dzięki staraniom pracowników dostępne są informatory nie tylko z Powiatu Gnieźnieńskiego, samego Gniezna czy najbliższej okolicy, ale i z terenu całej Wielkopolski i części województwa Kujawsko - Pomorskiego.

W Informacji Turystycznej dostępne były w sezonie turystycznym foldery turystyczne z takich miejsc jak: Konin, Kalisz, Leszno, Żnin, Biskupin, Wenecja, Trzemeszno, Inowrocław, Powidz, Słupca, Wągrowiec, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Pola Lednickie, Poznań, MPPP Gniezno, Muzeum Archidiecezjalne w Gnieźnie i Wzgórze Lecha, Parowozownia Gniezno, Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”, materiały z Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej. Posiadamy także materiały ze Starostwa Powiatowego w Gnieźnie seria folderów „Tu powstała Polska” oraz materiały udostępnione przez urząd Miejski w Gnieźnie – foldery i mapy dotyczące miasta i nowopowstały informator Traktu Królewskiego, który cieszy się nieustannym zainteresowaniem.

Na prośbę zainteresowanych materiały promujące Gniezno, Powiat Gnieźnieński i Szlak Piastowski zostały wysłane przez nas do Informacji Turystycznej w Żninie, Lokalnej Organizacji Turystycznej Marina w Koninie, Informacji Turystycznej w Kaliszu, oraz do klientów indywidualnych.

INTERNET

Organizacja Turystyczna „Szlak Piastowski” a co za tym idzie również Biuro Informacji Turystycznej cały czas jest obecne również w Internecie. Na naszej stronie www.szlakpiastowski.com.pl i www.informacjaturystyczna.gniezno.pl oraz na portalu społecznościowym Facebook (na którym mamy już prawie 2tys. fanów - osób, które polubiły nasz profil, o prawie 300 osób więcej niż w poprzednim roku) informujemy o wydarzeniach i imprezach kulturalnych które mają miejsce zarówno w Gnieźnie jak i na obszarze całego Szlaku Piastowskiego. Od niedawna (tj. od listopada 2019r.) również działamy na

Instagramie. Na naszej stronie pojawiały się informacje ze Strzelna, Biskupina, Wągrowca, Poznania, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy: Ostrowa Lednickiego, Wielkopolskiego Parku Etnograficznego, Giecz, Grzybowa, Pól Lednickich, Muzeum Początków Państwa Polskiego, Parowozowni Gniezno, eSTeDe, MOK-u w Gnieźnie, Starego Ratusza, Domu Powstańca Wielkopolskiego, Teatru Fredry itd.

Dzięki danym które pozyskujemy z Google Analytics stwierdzić możemy, że w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019, naszą stronę odwiedziło 14 687 osób. Monitorowaliśmy również z jakich krajów pochodzą internauci odwiedzający stronę naszego Stowarzyszenia.

Największą popularnością (podajemy pierwsze dziesięć pozycji) nasza witryna cieszyła się wśród użytkowników z:

- Polski 13 136 wejść na stronę,
- USA - 415,
- Niemcy- 155,
- Francja- 143,
- Korea Południowa – 136,
- Wielka Brytania – 107,
- Kanada – 71,
- Holandia – 69,
- Argentyna – 59,
- Chiny – 57.

Z terenu naszego kraju najwięcej zainteresowanych naszą stroną było z:

- Warszawy – 4 133 wejść,
- Poznania – 1 894 wejść,
- Krakowa – 846 wejść,
- Wrocławia – 750 wejść,
- Gniezna 601 wejść,
- Gdańsk – 396,
- Łódź – 331,
- Katowice – 325,
- Bydgoszczy – 263.

Zanotowaliśmy również 346 wejść z miejsc, które nie zostały zidentyfikowane.

Organizacja Turystyczna Szlak Piastowski

Przez cały rok 2019 odbywały się regularne spotkania i prace Zarządu Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski”, gdzie dyskutowano nt. bieżących spraw związanych z działalnością Organizacji.

Pracownicy Informacji Turystycznej oprócz zadań wynikających z pracy w Informacji Turystycznej zajmowali się również obowiązkami umożliwiającymi sprawne funkcjonowanie Stowarzyszenia, jak: pisanie różnego rodzaju pism, wystawianie umów przewodnickich, wystawianie rachunków i paragonów, przygotowywanie wypłat, sporządzanie raportów kasowych, kontakt z członkami Organizacji, sporządzanie sprawozdań finansowych i merytorycznych z działalności Informacji Turystycznej, sporządzanie raportów finansowych, prowadzenie dokumentacji związanej z działalnością przewodnicką, dokumentacji związanej ze sprawami pracowniczymi czy księgowymi.